

ข้อบังคับคุรุสภา

ว่าด้วยการพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ

พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยการพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และสอดรับการกระจายภารกิจ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ (๑๑) (ข) (จ) แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับมติคณะกรรมการคุรุสภา ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๘ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๘ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการคุรุสภา จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยการพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยการพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๓

(๒) ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยการพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

(๓) ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยการพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“จรรยาบรรณของวิชาชีพ” หมายความว่า จรรยาบรรณของวิชาชีพตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

“คณะอนุกรรมการสืบสวน” หมายความว่า คณะอนุกรรมการสืบสวนการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ

“คณะอนุกรรมการสอบสวน” หมายความว่า คณะอนุกรรมการสอบสวนการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ

“ประธานอนุกรรมการสอบสวน” หมายความว่า ประธานอนุกรรมการสอบสวนการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ

“อนุกรรมการสอบสวน” หมายความว่า อนุกรรมการสอบสวนการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ

“หน่วยงานการศึกษา” หมายความว่า หน่วยงานการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงหน่วยงานการศึกษาภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคุรุสภา

“การสืบสวน” หมายความว่า การแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในเบื้องต้น ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังที่มีการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษ เพื่อที่จะพิจารณาว่าพฤติการณ์ของผู้ได้รับใบอนุญาต หรือผู้ได้รับอนุญาต มีมูลที่ควรกล่าวหาหรือกล่าวโทษว่าประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษาหรือไม่

“การสอบสวน” หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการต่าง ๆ ตามข้อบังคับนี้ หรือตามกฎหมายอื่นซึ่งข้อบังคับนี้ให้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลม เพื่อพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ได้รับใบอนุญาตที่ถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษ

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาซึ่งเลขาธิการแต่งตั้ง

“ผู้เสียหาย” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายเนื่องจากการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพของผู้ได้รับใบอนุญาตหรือผู้ได้รับอนุญาต

“การกล่าวหา” หมายความว่า การที่ผู้เสียหายได้กล่าวหาผู้ได้รับใบอนุญาต หรือผู้ได้รับอนุญาตว่าประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ

“การกล่าวโทษ” หมายความว่า การที่บุคคลอื่นซึ่งมิใช่ผู้เสียหายได้กล่าวโทษผู้ได้รับใบอนุญาต หรือผู้ได้รับอนุญาต ว่าประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ

“ผู้ได้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ

“ผู้ได้รับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพควบคุมโดยไม่มีใบอนุญาตเป็นการชั่วคราว ตามประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง การอนุญาตให้บุคคลประกอบวิชาชีพควบคุมโดยไม่มีใบอนุญาตเป็นการชั่วคราว

ข้อ ๕ ให้ประธานกรรมการคุรุสภาทำการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๖ การนับระยะเวลาตามข้อบังคับนี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา แต่ถ้าเป็นกรณีขยายเวลา ให้นับวันต่อจากวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาเดิมเป็นวันเริ่มระยะเวลาที่ขยายออกไป ส่วนเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาเป็นวันหยุดราชการ ให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

ข้อ ๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อบังคับนี้ ให้อนุกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้คณะอนุกรรมการสอบสวนมีอำนาจเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งให้บุคคลใด ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุพยานที่จำเป็นต่อการดำเนินงานตามอำนาจและหน้าที่

หนังสือเรียกมาให้ถ้อยคำหรือหนังสือแจ้งให้ส่งเอกสารหรือวัตถุพยานตามวรรคหนึ่งต้องระบุด้วยว่าจะให้มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือวัตถุพยานในเรื่องใด

หมวด ๒

การกล่าวหาหรือการกล่าวโทษ

ข้อ ๘ การกล่าวหาหรือการกล่าวโทษกรณีผู้ได้รับใบอนุญาต หรือผู้ได้รับอนุญาตผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ให้ยื่นเรื่องต่อคุรุสภาโดยทำเป็นหนังสือ ใช้ถ้อยคำสุภาพ และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ และของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ

(๒) พฤติกรรมทั้งหลายที่เป็นเหตุแห่งการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษ พร้อมทั้งข้อเท็จจริงพยานหลักฐานหรือพฤติการณ์ตามสมควรที่เกี่ยวกับพฤติกรรมดังกล่าว โดยอาจระบุวันและเวลาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพและผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ

(๓) ลายมือชื่อผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ

ในกรณีหนังสือกล่าวหาหรือกล่าวโทษขาดสาระสำคัญตามวรรคหนึ่ง หรือไม่ชัดเจน หรือไม่อาจเข้าใจได้ ให้เจ้าหน้าที่แนะนำผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษแก้ไขหรือเพิ่มเติมสาระสำคัญให้ถูกต้องครบถ้วนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ หากผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้เลขาธิการเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

ความตามวรรคหนึ่งมีให้นำมาใช้สำหรับการกล่าวโทษโดยเลขาธิการ

ข้อ ๙ การยื่นเรื่องกล่าวหาหรือกล่าวโทษตามข้อ ๘ ให้ทำหนังสือถึงประธานกรรมการคุรุสภา ประธานกรรมการ หรือเลขาธิการ แล้วแต่กรณี โดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ยื่นด้วยตนเอง

(๒) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ

(๓) มอบฉันทะให้บุคคลอื่นดำเนินการแทน

(๔) ยื่นทางระบบอิเล็กทรอนิกส์

(๕) วิธีอื่นใดตามที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด

ในกรณีตาม (๑) ให้สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาออกใบรับ พร้อมทั้งประทับตรารับและลงทะเบียนไว้เป็นหลักฐานในวันที่รับตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ และให้ถือวันที่รับเรื่องตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นเรื่องกล่าวหาหรือกล่าวโทษ แล้วแต่กรณี

ในกรณีตาม (๒) ให้ถือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานการส่งหรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่หน้าซองเป็นวันส่งเรื่องกล่าวหาหรือกล่าวโทษ แล้วแต่กรณี

ในกรณีตาม (๓) ให้มีหนังสือมอบฉันทะ พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือเอกสารสำคัญประจำตัวอย่างอื่นของผู้มอบและผู้รับมอบ

ข้อ ๑๐ เมื่อสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้รับเรื่องกล่าวหาหรือกล่าวโทษแล้ว ให้เลขาธิการตรวจสอบในเบื้องต้น หากเรื่องกล่าวหาหรือกล่าวโทษเรื่องใดพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษรู้เรื่องการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพและรู้ตัวผู้ประพฤติผิดให้เสนอคณะกรรมการเพื่อมีมติไม่รับเรื่องไว้พิจารณา

การวินิจฉัยของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สุด และแจ้งมติคณะกรรมการให้ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษทราบ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

กรณีที่ยังไม่พ้นกำหนดระยะเวลา ให้สำนักงานเลขาธิการคุรุสภารับเรื่องไว้และเสนอคณะกรรมการพิจารณาตามวรรคหนึ่งก็ได้

กรณีที่ปรากฏว่าใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษหมดอายุและมิได้ต่อใบอนุญาตเกินห้าปีหลังจากวันที่ใบอนุญาตหมดอายุ และตรวจสอบแล้วไม่พบการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ให้คณะกรรมการสั่งยุติเรื่อง และให้บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการกล่าวหาหรือกล่าวโทษไว้ในทะเบียนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ข้อ ๑๑ ในระหว่างการสืบสวนหรือการสอบสวน หากผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษตาย ให้เลขาธิการสั่งยุติการดำเนินการ และให้รายงานต่อคณะกรรมการทราบ

หมวด ๓

การสืบสวน

ข้อ ๑๒ เลขาธิการ โดยอนุมัติคณะกรรมการอาจดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ หรือกรณีเป็นที่สงสัยว่าผู้ได้รับใบอนุญาตหรือผู้ได้รับอนุญาตผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน

(๒) กรณีบัตรสนเท่ห์ร้องเรียนว่าผู้ได้รับใบอนุญาต หรือผู้ได้รับอนุญาตผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ บัตรสนเท่ห์ดังกล่าวต้องระบุข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน กรณีแวดล้อมชี้แนวทางเพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงได้

(๓) กรณีปรากฏเป็นข่าวในสื่อมวลชนว่าผู้ได้รับใบอนุญาต หรือผู้ได้รับอนุญาตผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ

(๔) กรณีอื่นใดตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการสืบสวนข้อเท็จจริง

ข้อ ๑๓ เมื่อเลขาธิการได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงตามข้อ ๑๒ (๑) แล้ว เห็นว่ากรณีมีมูลเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษเป็นผู้ได้รับใบอนุญาต ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือพิจารณาดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อบังคับนี้

(๒) กรณีผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษเป็นผู้ได้รับอนุญาต ให้เลขาธิการแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษและสรุปพยานหลักฐานเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ได้รับอนุญาตโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานก่อนเสนอต่อคณะกรรมการคุรุสภา เพื่อพิจารณาเพิกถอนการอนุญาตนั้น

หากดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงตามข้อ ๑๒ (๑) แล้วเห็นว่ากรณีไม่มีมูลเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษเป็นผู้ได้รับใบอนุญาต ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ สำหรับกรณีผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษเป็นผู้ได้รับอนุญาต ให้เสนอต่อเลขาธิการเพื่อพิจารณายุติเรื่องและรายงานคณะกรรมการคุรุสภาทราบ พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษทราบ

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ได้มีการดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงตามข้อ ๑๒ (๒) (๓) หรือ (๔) แล้วเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวโทษการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ให้เลขาธิการเป็นผู้กล่าวโทษและดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีผู้ถูกกล่าวโทษเป็นผู้ได้รับใบอนุญาต ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือพิจารณาอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อบังคับนี้

(๒) กรณีผู้ถูกกล่าวโทษเป็นผู้ได้รับอนุญาต ให้เลขาธิการแจ้งข้อกล่าวโทษและสรุปพยานหลักฐานเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ได้รับอนุญาตโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานก่อนเสนอต่อคณะกรรมการคุรุสภา เพื่อพิจารณาเพิกถอนการอนุญาตนั้น

หากดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงตามข้อ ๑๒ (๒) (๓) หรือ (๔) แล้ว เห็นว่าไม่มีมูลเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพให้ดำเนินการตามข้อ ๑๓ วรรคสอง โดยอนุโลม

ข้อ ๑๕ ในการสืบสวนข้อเท็จจริงให้เลขาธิการดำเนินการตามที่เห็นสมควร โดยอาจสืบสวนข้อเท็จจริงเอง หรือแต่งตั้งบุคคล หรือคณะกรรมการสืบสวนเป็นผู้ดำเนินการแทน ทั้งนี้ อาจเรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือผู้ใดมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงหรือจัดส่งพยานหลักฐานใด ๆ ก็ได้

ในการแต่งตั้งผู้ดำเนินการแทนตามวรรคหนึ่ง จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ได้รับแต่งตั้ง และในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งมีผู้บังคับบัญชาต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาของผู้บังคับด้วย

ข้อ ๑๖ กรณีสืบสวนข้อเท็จจริงแล้วเลขาธิการเห็นว่าผู้ได้รับใบอนุญาตมีพฤติกรรมประพฤติดิจจรรยาบรรณของวิชาชีพไม่ร้ายแรง ให้แจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ เมื่อล่วงพ้นสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าว และมีได้รับคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษได้รับทราบข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษและสรุปพยานหลักฐาน และไม่ประสงค์ชี้แจงแก่ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ

เมื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้วหากคณะกรรมการเห็นว่าเป็นการประพฤติดิจจรรยาบรรณของวิชาชีพไม่ร้ายแรง ให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตักเตือนหรือภาคทัณฑ์ตามควรแก่กรณี โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

หมวด ๔

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๑๗ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน จะกระทำต่อเมื่อกรณีมีมูลเป็นการประพฤติดิจจรรยาบรรณของวิชาชีพ โดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นว่าผู้ได้รับใบอนุญาตผู้ใดประพฤติดิจจรรยาบรรณของวิชาชีพ หรือกรณีที่มีส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นได้ดำเนินการทางวินัยหรือได้ชี้มูลความผิด หรือได้มีการสืบสวนข้อเท็จจริงตามข้อ ๑๒ แล้ว และเลขาธิการเห็นว่าเป็นกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาหรือกล่าวโทษว่าประพฤติดิจจรรยาบรรณของวิชาชีพ ให้เลขาธิการเสนอคณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๑๘ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคน ประกอบด้วย

(๑) ประธานคณะกรรมการสอบสวน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้ที่ป็นสมาชิกคุรุสภาประเภทสามัญ เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี ไม่เคยกระทำผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ หรือกระทำผิดวินัยและมีตำแหน่งหรือวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ แม้ภายหลังประธานคณะกรรมการสอบสวนจะมีตำแหน่งหรือวิทยฐานะต่ำกว่าหรือเทียบได้ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ก็ไม่กระทบถึงการที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานคณะกรรมการสอบสวน

(๒) อนุกรรมการ ซึ่งแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่หรือผู้ได้รับใบอนุญาตและไม่เคยกระทำผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพหรือกระทำผิดวินัย

(๓) อนุกรรมการและเลขานุการ ซึ่งแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ตำแหน่งนิติกร หรือผู้ที่ดำรงตำแหน่งนิติกรของหน่วยงานการศึกษา หรือบุคคลที่มีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางด้านกฎหมายซึ่งมีประสบการณ์สอบสวนวินัย หรือผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมการดำเนินการทางจรรยาบรรณของวิชาชีพหรือการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์สอบสวนจรรยาบรรณของวิชาชีพหรืองานวินัย ในกรณีจำเป็นจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ได้รับแต่งตั้ง และในกรณี
ที่ผู้ได้รับแต่งตั้งมีผู้บังคับบัญชาต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นด้วย

ข้อ ๑๙ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องระบุชื่อ ตำแหน่ง ประเภทใบอนุญาต
ประกอบวิชาชีพของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ เรื่องที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษ ชื่อ ตำแหน่ง
ประเภทใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสอบสวนและกรรมการ
สอบสวน โดยมีสาระสำคัญตามแบบ จบ. ๑ ท้ายข้อบังคับนี้

ให้คณะกรรมการสอบสวนได้รับเบี้ยประชุม ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเบี้ยประชุม
และประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการครูสภา กรรมการมาตรฐานวิชาชีพและกรรมการที่กำหนด

ข้อ ๒๐ เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้เลขาธิการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบเป็นหนังสือโดยไม่ชักช้า พร้อมส่ง
สำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษหนึ่งฉบับด้วย โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ
ไปให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ซึ่งปรากฏตามหลักฐาน
ของทางราชการหรือสถานที่ติดต่อของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษได้ให้ไว้ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้น
สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งสำเนาคำสั่งดังกล่าวให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษได้รับแจ้งคำสั่ง
แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว และให้อนุกรรมการและเลขานุการรวบรวมไว้ในสำนวน

(๒) ส่งสำเนาคำสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนทราบโดยไม่ชักช้า สำหรับประธานกรรมการ
สอบสวนให้ส่งพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษ และให้ประธาน
อนุกรรมการสอบสวนลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๒๑ ภายใต้บังคับข้อ ๑๘ เมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ถ้าคณะกรรมการ
เห็นว่ามีเหตุอันสมควรหรือจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยน เพิ่ม หรือลดจำนวนผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการสอบสวน
ให้ดำเนินการได้โดยแสดงเหตุแห่งการแต่งตั้งนั้นไว้ด้วย และให้นำข้อ ๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปลี่ยนแปลงผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบถึงการสอบสวน
ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

หมวด ๕

สิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษและพยาน

ข้อ ๒๒ ในการสอบสวน คณะกรรมการสอบสวนต้องให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ
มีโอกาสได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน เว้นแต่
จะมีผลทำให้ระยะเวลาที่กฎหมายหรือข้อบังคับนี้กำหนดต้องล่าช้าออกไป หรือปรากฏโดยสภาพเห็นได้ชัด
ว่าการให้โอกาสดังกล่าวไม่อาจกระทำได้ รวมทั้งมีสิทธิขอตรวจดูเอกสารที่จำเป็นต้องรู้เพื่อการโต้แย้ง
หรือชี้แจงหรือป้องกันสิทธิของตนได้

การอ้างพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ จะนำพยานหลักฐานมาเองหรือจะอ้างพยานหลักฐานแล้วขอให้คณะอนุกรรมการสอบสวนเรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้

ข้อ ๒๓ ในการสอบสวน ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาร่วมฟังการสอบสวนก็ได้ แต่จะให้ถ้อยคำหรือตอบคำถามแทนผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษหรือเสนอความเห็นใดแก่คณะอนุกรรมการสอบสวนไม่ได้

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่คณะอนุกรรมการสอบสวนเรียกบุคคลใดมาเป็นพยาน ให้บุคคลนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะอนุกรรมการสอบสวนกำหนด

ให้พยานได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการครุศุภากำหนด

ข้อ ๒๕ ในการสอบสวน ถ้ามีการอ้างเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นพยาน ให้ถือเป็นที่ของ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นที่จะต้องอำนวยความสะดวก ให้ความคุ้มครองพยานจากการถูกกลั่นแกล้ง หรือการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ของพยานนั้น และประสานงานกับสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อเป็นทนายความแก้ต่างในกรณีที่ถูกฟ้องร้องในคดีแพ่งหรือคดีอาญา

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไปให้ถ้อยคำต่อคณะอนุกรรมการสอบสวนในฐานะพยาน ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ในกรณีที่พยานมิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐให้คณะอนุกรรมการสอบสวนอำนวยความสะดวกแก่พยานอย่างเหมาะสมตามควรแก่กรณี

หมวด ๖

การคัดค้าน

ข้อ ๒๖ ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมีสิทธิคัดค้านผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการสอบสวน ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะที่กระทำการในเรื่องที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษ

(๒) มีสาเหตุหรือเกี่ยวข้องกับผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ

(๓) เป็นผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ หรือเป็นคู่หมั้น คู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน ลูก ป้า น้า อา พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดา ลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงาน นับได้เพียงสองชั้นของผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ

(๔) เป็นหรือเคยเป็นผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสกับผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ

(๕) เป็นหรือเคยเป็นผู้ซึ่งอยู่กินกับผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษที่เป็นบุคคลเพศเดียวกันโดยกำเนิด ในลักษณะเดียวกันกับชายหญิงที่อยู่กินกันฉันสามีภริยา

(๖) เป็นหรือเคยเป็นบุตรบุญธรรมของผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ หรือเป็นหรือเคยเป็นผู้รับผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษเป็นบุตรบุญธรรม

(๗) เป็นผู้พักอาศัยอยู่ร่วมกับผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ ในสถานที่เดียวกันในลักษณะครัวเรือนเดียวกัน

(๘) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ของผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ

(๙) เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ

(๑๐) เป็นผู้บังคับบัญชาหรือผู้ใต้บังคับบัญชาหรือลูกจ้างหรือที่ปรึกษาซึ่งได้รับค่าตอบแทนของผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ

(๑๑) มีเหตุอื่นซึ่งน่าเชื่ออย่างยิ่งว่าจะทำให้การสอบสวนเสียความเป็นธรรมหรือไม่เป็นกลาง

การคัดค้านให้กระทำภายในเจ็ดวันนับแต่วันรับแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือนับแต่วันที่ทราบเหตุแห่งการคัดค้าน โดยทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือคัดค้านด้วยว่าจะทำให้การสอบสวนไม่ได้ความจริงและความยุติธรรมอย่างไรยื่นต่อประธานกรรมการหรือส่งทางไปรษณีย์ตอบรับก็ได้ และให้ประธานกรรมการส่งสำเนาหนังสือคัดค้านและแจ้งวันที่ได้รับหนังสือคัดค้านให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนทราบและรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกคัดค้านทราบ ในการนี้ ให้หยุดการสอบสวนไว้ก่อน

ในการพิจารณาเรื่องการคัดค้าน คณะกรรมการมีอำนาจตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสมในเรื่องนั้น ๆ และต้องให้โอกาสผู้ถูกคัดค้านชี้แจงข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และให้มีมติภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน พร้อมทั้งแสดงเหตุผลการพิจารณาในมติด้วย เมื่อคณะกรรมการมีมติอย่างใดแล้วให้แจ้งให้ผู้คัดค้านทราบและส่งเรื่องให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน

ในกรณีที่เห็นว่าการคัดค้านมีเหตุผลรับฟังได้ ให้คณะกรรมการมีมติให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นอนุกรรมการสอบสวน และมีมติแต่งตั้งอนุกรรมการสอบสวนขึ้นใหม่แทน ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๑๘ และข้อ ๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้าเห็นว่าการคัดค้านไม่มีเหตุผลพอที่จะรับฟังได้ให้มีมติยกการคัดค้านนั้น มติยกการคัดค้านให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่คณะกรรมการไม่มีมติอย่างใดอย่างหนึ่งภายในสี่สิบห้าวันตามวรรคสาม ให้ถือว่าอนุกรรมการสอบสวนที่ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นอนุกรรมการสอบสวน และให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนรายงานไปยังคณะกรรมการเพื่อดำเนินการตามข้อ ๒๑ ต่อไป

การพ้นจากการเป็นอนุกรรมการสอบสวนไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๒๗ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการ ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมีสิทธิคัดค้านกรรมการ ถ้ากรรมการผู้ถูกคัดค้านมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ ๒๖ วรรคหนึ่ง ให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๗

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๒๘ คณะกรรมการสอบสวนมีอำนาจหน้าที่สอบสวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับนี้ เพื่อแสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษ โดยให้เริ่มการสอบสวนและดำเนินการพิจารณาอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม ทั้งนี้ ในการพิจารณาใช้ดุลพินิจจะต้องกระทำอย่างอิสระและเป็นกลาง โดยปราศจากอคติอย่างใด ๆ ต่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ

ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมประวัติและความประพฤติของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษเท่าที่จำเป็น รวมทั้งข้อเท็จจริงที่ได้จากการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เพื่อประกอบการพิจารณา

ให้คณะกรรมการสอบสวนจัดทำบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนไว้ทุกครั้ง

ข้อ ๒๙ คณะกรรมการสอบสวนมีอำนาจหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อที่จะพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ในการนี้ ให้รวมถึงการดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) แสวงหาพยานหลักฐานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องโดยไม่จำเป็นต้องมีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอ้างพยานหลักฐาน เช่นว่านั้น

(๒) รับฟังพยานหลักฐาน คำชี้แจง หรือความเห็นของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ พยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญ เว้นแต่กรณีที่เห็นว่าเป็นการกล่าวอ้างที่ไม่จำเป็น ฟุ่มเฟือย หรือเพื่อประวิงเวลา

(๓) ขอข้อเท็จจริงหรือความเห็นจากคู่กรณี พยานบุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญ ทั้งที่เป็นคุณและเป็นโทษแก่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ

(๔) ขอให้ผู้ครอบครองเอกสารหรือวัตถุ ส่งเอกสารหรือวัตถุที่เกี่ยวข้อง

(๕) ออกไปตรวจสถานที่

ข้อ ๓๐ เมื่อประธานอนุกรรมการสอบสวนได้รับเรื่องตามข้อ ๒๐ (๒) แล้ว ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนดำเนินการประชุมคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณากำหนดประเด็นและวางแนวทางการสอบสวนต่อไป

ข้อ ๓๑ การประชุมคณะกรรมการสอบสวน ต้องมีอนุกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนอนุกรรมการสอบสวนทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่การประชุมตามข้อ ๓๗ และข้อ ๕๐ ต้องมีอนุกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคน

การประชุมคณะกรรมการสอบสวนต้องมีประธานอนุกรรมการสอบสวนอยู่ร่วมประชุมด้วย แต่ในกรณีจำเป็นที่ประธานอนุกรรมการสอบสวนไม่สามารถเข้าประชุมได้ ให้อนุกรรมการสอบสวนที่มาประชุมเลือกอนุกรรมการสอบสวนคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

การนัดประชุมคณะอนุกรรมการสอบสวน ต้องทำเป็นหนังสือและแจ้งให้อนุกรรมการสอบสวนทุกคนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่อนุกรรมการสอบสวนนั้นจะได้ทราบการนัดในที่ประชุมแล้ว หรือมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งประธานอนุกรรมการสอบสวนจะนัดประชุมเป็นอย่างอื่นได้

การลงมติของที่ประชุมคณะอนุกรรมการสอบสวนให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุมคณะอนุกรรมการสอบสวนต้องมีรายงานการประชุมเป็นหนังสือ ถ้ามีความเห็นแย้งให้บันทึกความเห็นแย้ง พร้อมทั้งเหตุผลไว้ในรายงานการประชุม

ข้อ ๓๒ คณะอนุกรรมการสอบสวนมีหน้าที่ต้องแจ้งสิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษตามข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๖ และข้อ ๒๗ ให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบก่อนสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ

ในกรณีที่คำขอหรือคำชี้แจงมีข้อบกพร่องหรือมีข้อความที่อ่านไม่เข้าใจหรือผิดพลาด อันเห็นได้ชัดว่าเกิดจากความไม่รู้หรือความเลินเล่อของผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษหรือพยาน แล้วแต่กรณี ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนแนะนำให้บุคคลดังกล่าวแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการสอบสวนเห็นว่าตนมีเหตุอันอาจถูกคัดค้านตามข้อ ๒๖ วรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นรายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาว่าจะให้ผู้นั้นเป็นอนุกรรมการสอบสวนตามคำสั่งต่อไปอีกหรือไม่

หมวด ๘

วิธีการสอบสวน

ข้อ ๓๔ การสอบสวนกรณีที่ถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษว่าประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ให้ประธานกรรมการมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับพร้อมทั้งส่งสำเนาเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนเริ่มพิจารณา ทั้งนี้ ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมีสิทธิทำคำชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานใด ๆ ส่งให้คณะอนุกรรมการสอบสวนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ประธานกรรมการอาจมอบหมายให้เลขาธิการดำเนินการแทนก็ได้ ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่สิ้นสุดการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง และให้ดำเนินการสอบสวน ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการประชุมเพื่อกำหนดประเด็นและวางแนวทางการสอบสวนตามข้อ ๓๐

(๒) รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษ ภายหลังจากที่ได้ดำเนินการตาม (๑) แล้วเสร็จ

(๓) แจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษตามข้อ ๓๗ ให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบ ภายหลังจากที่ได้ดำเนินการตาม (๒) แล้วเสร็จ

(๔) รวบรวมพยานหลักฐานที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษอ้างให้แล้วเสร็จ ภายหลังจากที่ได้ดำเนินการตาม (๓) แล้วเสร็จ

(๕) ประชุมพิจารณาลงมติและทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อคณะกรรมการ ภายหลังจากที่ได้ดำเนินการตาม (๔) แล้วเสร็จ

การสอบสวนเรื่องใดที่คณะอนุกรรมการสอบสวนดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน ตามวรรคสาม ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนรายงานเหตุที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้วเสร็จต่อเลขาธิการ เพื่อขอขยายระยะเวลาการสอบสวน ในกรณีเช่นนี้ ให้เลขาธิการสั่งขยายระยะเวลาดำเนินการตามความจำเป็น จำนวนสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน หากเกินระยะเวลาดังกล่าวให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนเสนอขอขยายระยะเวลาการสอบสวนผ่านเลขาธิการเพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติต่อไป

ข้อ ๓๕ การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้อนุกรรมการสอบสวนบันทึกไว้ด้วยว่า พยานหลักฐานนั้นได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้ จะใช้สำเนาที่อนุกรรมการสอบสวนหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

ถ้าหาต้นฉบับเอกสารไม่ได้เพราะสูญหายหรือถูกทำลายหรือโดยเหตุประการอื่น จะให้นำสำเนาหรือพยานบุคคลมาสืบก็ได้

เมื่อมีการอ้างพยานหลักฐานใดในการพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนอ่านหรือส่งต้นฉบับหรือพยานหลักฐานนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษตรวจดู ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษต้องการสำเนาให้คณะอนุกรรมการสอบสวนส่งสำเนาให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษตามที่เห็นสมควร

คณะอนุกรรมการสอบสวนอาจขอให้พยานผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นมาให้ความเห็นหรือทำความเข้าใจเป็นหนังสือประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการสอบสวนก็ได้

ข้อ ๓๖ ในการแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษให้ประธานกรรมการมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษที่ปรากฏตามเรื่องที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษให้ทราบว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร พร้อมส่งสำเนาเรื่องที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษ (ถ้ามี) ให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนเริ่มพิจารณา พร้อมทั้งแจ้งสิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษตามข้อ ๓๒ วรรคหนึ่ง และแจ้งด้วยว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมีสิทธิที่จะได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ และมีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ ตลอดจนอ้างพยานหลักฐานหรือนำพยานหลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษได้ตามข้อ ๓๗

การแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งเฉพาะพฤติการณ์เท่าที่ปรากฏตามเรื่องที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษและตามพยานหลักฐาน ทั้งนี้ ให้ทำเป็นบันทึกซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ จบ. ๒ ท้ายข้อบังคับนี้ เป็นสามฉบับเพื่อเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ และส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษสองฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษเก็บไว้หนึ่งฉบับและให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อล่วงพ้นกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้นำดำเนินการดังกล่าว หากไม่ได้รับแบบ จบ. ๒ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษได้ทราบข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษแล้ว

ข้อ ๓๗ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๓๔ (๒) แล้ว ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนดำเนินการประชุมเพื่อพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานใดสนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษว่า ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และถ้าเห็นว่ายังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษกระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษ ก็ให้เสนอความเห็นยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษแล้วดำเนินการตามข้อ ๕๐ และข้อ ๕๑ โดยอนุโลม

ถ้าเห็นว่าเป็นความผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพกรณีใด ตามข้อบังคับข้อใด ก็ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ โดยระบุข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษที่ปรากฏตามพยานหลักฐานว่าเป็นความผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพกรณีใด ตามข้อบังคับข้อใดและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษเท่าที่มีให้ทราบ โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ สำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้โดยคำนึงถึงหลักการคุ้มครองพยาน ทั้งนี้ การแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ ให้แจ้งพยานหลักฐานฝ่ายกล่าวหาหรือฝ่ายกล่าวโทษเท่าที่มีตามที่ปรากฏไว้ในสำนวนให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบ

การแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามวรรคสอง ให้ทำบันทึกซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ จบ. ๓ ท้ายข้อบังคับนี้ โดยทำเป็นสองฉบับมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษหนึ่งฉบับ และเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษว่าจะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษเป็นหนังสือหรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษยื่นคำชี้แจงภายในเวลาอันสมควร แต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษที่จะให้ถ้อยคำเพิ่มเติม รวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษไม่ประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนดำเนินการเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษโดยไม่ชักช้า

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้ว ให้ดำเนินการตามข้อ ๕๐ และข้อ ๕๑ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมา แต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบ หรือไม่มารับทราบ ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ ให้คณะกรรมการสอบสวนส่งบันทึก ซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ จบ. ๓ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการหรือสถานที่ติดต่อของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษแจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งมีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษชี้แจง นัดมาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ ในกรณีเช่นนี้ ให้ทำบันทึกซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ จบ. ๓ เป็นสามฉบับ เพื่อเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ และส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษสองฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษเก็บไว้หนึ่งฉบับและให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปี ที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ดำเนินการดังกล่าว หากไม่ได้รับแบบ จบ. ๓ คืนหรือไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษไม่มาให้ถ้อยคำตามนัดถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษได้ทราบข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษแล้ว และไม่ประสงค์ที่จะแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจะสอบสวนต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้ แล้วดำเนินการตามข้อ ๕๐ และข้อ ๕๑ ต่อไป แต่ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมาขอให้ถ้อยคำ ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ หรือขอ นำสืบแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษก่อนที่ คณะกรรมการสอบสวนจะเสนอสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๕๑ โดยมีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษตามที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษร้องขอ

ข้อ ๓๘ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานตามข้อ ๓๗ เสร็จแล้วก่อนเสนอสำนวนการสอบสวนต่อคณะกรรมการตามข้อ ๕๑ ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าจำเป็นจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมก็ให้ดำเนินการได้ ถ้าพยานหลักฐานที่ได้เพิ่มเติมมานั้นเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ ให้คณะกรรมการสอบสวนสรุปพยานหลักฐานดังกล่าวให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบและให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษที่จะให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้เฉพาะพยานหลักฐานเพิ่มเติมที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้น ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๓๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๙ ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ซึ่งได้ยื่นคำชี้แจงหรือให้ถ้อยคำแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษไว้แล้ว มีสิทธิยื่นคำชี้แจงเพิ่มเติมหรือขอให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการสอบสวนก่อนการสอบสวนแล้วเสร็จ หากคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ามิเหตุสมควรให้รับคำชี้แจงไว้พิจารณาต่อไป

เมื่อการสอบสวนแล้วเสร็จและยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการ ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษจะยื่นคำชี้แจงต่อคณะกรรมการก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้รับคำชี้แจงนั้นรวมไว้ในสำนวน การสอบสวนเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๔๐ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษและพยาน ต้องมีอนุกรรมการสอบสวน ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนอนุกรรมการสอบสวนทั้งหมดจึงจะสอบสวนได้

ข้อ ๔๑ ก่อนเริ่มสอบปากคำพยาน ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนแจ้งให้พยานทราบว่า อนุกรรมการสอบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อ อนุกรรมการสอบสวนอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

ในการสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ ให้สอบสวน ในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และจัดให้มีผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาที่เป็นกลางและเชื่อถือได้ หรือบุคคลผู้มีความรู้ในด้านจิตวิทยาหรือสังคมสงเคราะห์ และบุคคลที่เด็กร้องขอหรือไว้วางใจเข้าร่วม ในการสอบปากคำนั้นด้วย หากผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กตั้งรังเกียจผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา หรือบุคคลผู้มีความรู้ในด้านจิตวิทยาหรือสังคมสงเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นให้เปลี่ยนตัวบุคคลนั้น

ในกรณีผู้เสียหายหรือพยานเป็นคนหูหนวกหรือเป็นใบ้ หรือทั้งหูหนวกและเป็นใบ้ หรือมีความพิการ ทางกาย หรือไม่เข้าใจภาษาไทยและจำเป็นต้องใช้ล่าม ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนจัดล่ามที่เป็นกลาง และเชื่อถือได้ให้แก่บุคคลดังกล่าว

ข้อ ๔๒ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษและพยาน ห้ามมิให้อนุกรรมการ สอบสวนกระทำหรือจัดให้กระทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง หรือกระทำ โดยมิชอบด้วยประการใด ๆ เพื่อจูงใจให้บุคคลนั้นให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ หรือกระทำให้ท้อใจ หรือ ใช้กลอุบายอื่นเพื่อป้องกันมิให้บุคคลใดให้ถ้อยคำหรือไม่ให้ถ้อยคำซึ่งอยากรจะให้ได้ด้วยความเต็มใจในเรื่องที่ ถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษนั้น

ข้อ ๔๓ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษและพยาน ให้คณะอนุกรรมการ สอบสวนเรียกผู้ซึ่งจะถูกสอบปากคำเข้ามาในที่สอบสวนคราวละหนึ่งคน และห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ใน ที่สอบสวน เว้นแต่ทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษหรือบุคคลตามข้อ ๔๑ วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือบุคคลซึ่งคณะอนุกรรมการสอบสวนอนุญาตให้อยู่ในที่สอบสวนเพื่อประโยชน์ แห่งการสอบสวน

การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษและพยาน ให้บันทึกถ้อยคำซึ่งมีสาระสำคัญ ตามแบบ จบ. ๔ หรือแบบ จบ. ๕ ท้ายข้อบังคับนี้ แล้วแต่กรณี เมื่อได้บันทึกถ้อยคำเสร็จแล้วให้อ่าน ให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือจะให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ ถ้ามีการแก้ไข ทักท้วง หรือเพิ่มเติมให้แก้ไข ให้ถูกต้อง หรือมีฉันทันก็ให้บันทึกไว้เมื่อผู้ให้ถ้อยคำรับว่าถูกต้องแล้ว ให้ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้เข้าร่วมฟัง ตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในที่สอบสวนและผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน และให้อนุกรรมการ สอบสวนทุกคนซึ่งร่วมสอบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย ถ้าบันทึกถ้อยคำมีหลายหน้า ให้อนุกรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกหน้า

ในการบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ชูดลบหรือบันทึกข้อความทับ ถ้าจะต้องแก้ไขข้อความที่ได้บันทึกไว้แล้ว ให้ใช้วิธีขีดฆ่าหรือตอกเติม และให้อนุกรรมการสอบสวนผู้ร่วมสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคน กับผู้ให้ถ้อยคำ ลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่งที่ขีดฆ่าหรือตอกเติม

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้เข้าร่วมฟังตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในที่สอบสวนไม่ยอมลงลายมือชื่อให้บันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้น และให้อนุกรรมการสอบสวนทุกคนซึ่งร่วมสอบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้นำมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่พยานไม่มาหรือมาแต่ไม่ให้ถ้อยคำ หรือคณะอนุกรรมการสอบสวนเรียกพยานไม่ได้ ภายในเวลาอันสมควร คณะอนุกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนตามข้อ ๒๘ วรรคสาม และรายงานการสอบสวนตามข้อ ๕๑ ต่อไป

ข้อ ๔๔ ในกรณีที่คณะอนุกรรมการสอบสวนเห็นว่า การสอบสวนพยานหลักฐานใดจะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น หรือมิใช่พยานหลักฐานในประเด็นสำคัญ จะงดการสอบสวนพยานหลักฐานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนตามข้อ ๒๘ วรรคสาม และรายงานการสอบสวนตามข้อ ๕๑ ต่อไป

ข้อ ๔๕ ในกรณีที่คณะอนุกรรมการสอบสวนเห็นว่า กรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวน ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนรายงานคณะกรรมการโดยไม่ชักช้า ถ้าคณะกรรมการเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาหรือกล่าวโทษว่าประพฤตินอกจากจรรยาบรรณของวิชาชีพตามที่รายงาน ให้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวน โดยจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนคณะเดิมเป็นผู้ทำการสอบสวนหรือแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนคณะใหม่ก็ได้

ข้อ ๔๖ ในกรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาผู้อื่นว่ามีส่วนร่วมในการกระทำการในเรื่องที่ทำการสอบสวนนั้นด้วย ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนพิจารณาในเบื้องต้น ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนด้วยหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นอยู่ด้วย ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนรายงานไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาหรือกล่าวโทษว่าประพฤตินอกจากจรรยาบรรณของวิชาชีพหรือเป็นความผิดกรณีอื่นตามที่รายงาน ให้สั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนโดยจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนคณะเดิมเป็นผู้สอบสวน หรือจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ใช้พยานหลักฐานที่ได้สอบสวนมาแล้วประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนโดยแยกเป็นสำนวนการสอบสวนใหม่ให้นำสำเนาพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องในสำนวนการสอบสวนเดิมรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนใหม่หรือบันทึกให้ปรากฏด้วยว่านำพยานหลักฐานใดจากสำนวนการสอบสวนเดิมมาประกอบการพิจารณาในสำนวนการสอบสวนใหม่ด้วย

ข้อ ๔๗ ในกรณีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษกระทำผิดหรือต้องรับผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษ ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้ว อาจถือเอาคำพิพากษานั้นเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษก็ได้ โดยไม่ต้องสอบสวนพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ แต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบ และแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ พร้อมทั้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษตามที่ปรากฏในคำพิพากษาให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบ ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๓๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔๘ ในกรณีที่มีส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่นซึ่งได้ดำเนินการทางวินัย หรือได้ชี้มูลความผิดผู้ได้รับใบอนุญาตผู้ใดแล้ว หรือแจ้งผลดำเนินการให้ครุสภาทราบ หากพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมีมูลเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษ ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามสำนวนการสอบสวนทางวินัยหรือชี้มูลความผิดดังกล่าวได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้ว อาจถือเอาข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนทางวินัยหรือชี้มูลความผิดดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษก็ได้ โดยไม่ต้องสอบสวนพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ แต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบ และแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ พร้อมทั้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษตามที่ปรากฏในสำนวนการสอบสวนหรือชี้มูลความผิดดังกล่าวให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบ ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๓๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔๙ ในระหว่างการสอบสวน ถ้ามีการถอนเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษ หรือออกจากราชการ หรือออกจากงาน หรือขาดต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา แล้วแต่กรณี ไม่เป็นเหตุให้ระงับการสอบสวนดังกล่าว ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนต่อไปจนแล้วเสร็จ แล้วดำเนินการตามข้อ ๕๐ และข้อ ๕๑ ต่อไป

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าปรากฏภายหลังว่าผู้นั้นขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ให้เลขาธิการรายงานข้อมูลดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณาในการขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษาหรือต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษาแล้วแต่กรณี

หมวด ๙

การทำรายงานการสอบสวน

ข้อ ๕๐ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้ว ให้ประชุมเพื่อพิจารณาสำนวนการสอบสวน โดยชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวง ทั้งข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของการกระทำข้อกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิงวินิจฉัย ข้อพิจารณา และข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจ

ในการพิจารณาลงมติ ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนถามอนุกรรมการสอบสวนทีละคนเพื่อให้ออกความเห็นทุกคนในทุกประเด็นที่พิจารณา ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๕๘ และข้อ ๖๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๕๑ เมื่อได้ประชุมพิจารณาลงมติตามข้อ ๕๐ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนทำรายงานการสอบสวน ซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ จบ. ๖ ท้ายข้อบังคับนี้ เสนอต่อคณะกรรมการหากอนุกรรมการสอบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้ง ให้ผู้นั้นทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานการสอบสวนโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการสอบสวนด้วย

รายงานการสอบสวนอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) สรุปข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญและพยานหลักฐาน ในกรณีที่ไม่ได้สอบสวนพยานตามข้อ ๔๓ วรรคหก และข้อ ๔๔ ให้รายงานเหตุที่ไม่ได้สอบสวนนั้นให้ปรากฏไว้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษให้ถ้อยคำรับสารภาพให้บันทึกเหตุผลในการรับสารภาพไว้ด้วย

(๒) วินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษกับพยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ

(๓) ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษได้ประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพหรือไม่ อย่างไร ถ้าไม่ผิดให้เสนอความเห็นยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ ถ้าผิดให้ระบุว่าประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพตามกรณีใด ตามข้อบังคับข้อใด และสมควรกำหนดระดับความผิดสถานใด พร้อมทั้งข้อสนับสนุนการใช้ดุลพินิจ

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ทำรายงานการสอบสวนแล้ว ให้เสนอสำนวนการสอบสวนต่อคณะกรรมการโดยผ่านเลขาธิการเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๕๒ ข้อ ๕๓ ข้อ ๕๔ และข้อ ๕๕ แล้วรายงานต่อคณะกรรมการและให้ถือว่าการสอบสวนแล้วเสร็จ

หมวด ๑๐

การสอบสวนที่มีข้อบกพร่อง

ข้อ ๕๒ ในกรณีที่ปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่ถูกต้องตามข้อ ๑๘ ให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป ในกรณีเช่นนี้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง

ข้อ ๕๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้อง ให้การสอบสวนตอนนั้นเสียไปเฉพาะในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การประชุมของคณะกรรมการสอบสวน มีอนุกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๑ วรรคหนึ่ง

(๒) การสอบปากคำบุคคลดำเนินการไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๓ ข้อ ๔๐ ข้อ ๔๑ วรรคสอง วรรคสาม ข้อ ๔๒ หรือข้อ ๔๓ วรรคหนึ่ง

ในกรณีเช่นนี้ ให้คณะกรรมการมีมติให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามกรณีดังกล่าวใหม่ให้ถูกต้องโดยไม่ชักช้า

ข้อ ๕๔ ในกรณีที่ปรากฏว่าคณะกรรมการสอบสวนไม่เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมารับทราบข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษหรือไม่ส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือไม่มีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมาชี้แจง หรือนัดมาให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษตามข้อ ๓๗ ให้คณะกรรมการมีมติให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยไม่ชักช้า และต้องให้ออกาสผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษที่จะชี้แจง ให้ถ้อยคำ และนำสืบแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๗ ด้วย

ในกรณีที่การสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนแตกต่างจากข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษที่คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบ แต่ในการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนนั้น ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษไม่ได้ลงชื่อต่อสู้อย่างได้แก่ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษในความผิดนั้นแล้วซึ่งไม่ทำให้เสียความเป็นธรรม ให้ถือว่าการสอบสวนและพิจารณานั้นใช้ได้ และให้กำหนดความผิดผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษได้ตามข้อบังคับข้อใดหรือกรณีความผิดที่ถูกต้อง

ข้อ ๕๕ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้องตามข้อบังคับนี้ นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๕๒ ข้อ ๕๓ และข้อ ๕๔ ถ้าการสอบสวนตอนนั้นเป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ให้คณะกรรมการมีมติให้คณะกรรมการสอบสวนแก้ไขหรือดำเนินการตอนนั้นให้ถูกต้องโดยไม่ชักช้า แต่ถ้าการสอบสวนตอนนั้นมีใช้สาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม คณะกรรมการอาจมีมติให้แก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้องหรือไม่ก็ได้

หมวด ๑๑

การพิจารณาของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

ข้อ ๕๖ การพิจารณาพยานหลักฐานว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพหรือไม่ อย่างไร ให้พิจารณาจากพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน และต้องเป็นพยานหลักฐานที่ได้สรุปแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบแล้วเท่านั้น

ข้อ ๕๗ เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานของคณะอนุกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ประธานกรรมการเรียกประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติมประการใด ให้กำหนดประเด็นพร้อมทั้งส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้คณะอนุกรรมการสอบสวนคณะเดิมเพื่อดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่คณะอนุกรรมการสอบสวนคณะเดิมไม่อาจทำการสอบสวนได้หรือคณะกรรมการเห็นสมควรจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนคณะใหม่ขึ้นทำการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้นำข้อ ๑๘ วรรคสอง และข้อ ๑๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนตามวรรคสองหรือวรรคสาม แล้วแต่กรณี ทำการสอบสวนเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า เมื่อสอบสวนเสร็จแล้วให้ส่งยานหลักฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการสอบสวนเพิ่มเติมไปให้คณะกรรมการเพื่อดำเนินการต่อไปโดยไม่ชักช้า โดยจัดทำความเห็นเฉพาะที่ได้จากการสอบสวนเพิ่มเติมประกอบไปด้วยก็ได้

ข้อ ๕๘ คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพได้ทุกกรณี ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามสำนวนการสืบสวนหรือการสอบสวนเพียงพอต่อการพิจารณาแล้ว ให้คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมิได้ประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ

(๒) ตักเตือน ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษได้ประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ซึ่งเป็นความผิดเล็กน้อย

(๓) ภาคทัณฑ์ ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษได้ประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ถ้าเป็นความผิดที่ยังไม่ถึงขั้นต้องพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

(๔) พักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษามีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินห้าปี หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา แล้วแต่กรณี ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษได้ประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพมีลักษณะร้ายแรง ถ้าให้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาอีกต่อไปจะมีผลกระทบต่อผู้รับบริการหรือประชาชนหรือองค์กรวิชาชีพอย่างร้ายแรง

ในการพิจารณาความผิดนั้น ให้คณะกรรมการพิจารณาว่าเป็นความผิดกรณีใด ตามข้อบังคับข้อใดและสมควรมีมติกำหนดความผิดระดับใด ถ้าเป็นกรณีตาม (๔) จะพิจารณากำหนดความผิดระดับต่ำกว่าการพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษาไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ใดมีความเห็นแย้ง ให้มีสิทธิทำความเห็นแย้งของตนแนบไว้กับคำวินิจฉัยดังกล่าวก็ได้

ข้อ ๕๙ การพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต ให้คณะกรรมการวินิจฉัยพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตทุกประเภทของผู้ได้รับใบอนุญาต

ข้อ ๖๐ คณะกรรมการอาจนำเหตุต่อไปนี้มาพิจารณาลดหย่อนในการกำหนดระดับความผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพก็ได้

(๑) ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมีคุณงามความดีมาก่อน

(๒) ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษรู้สำนึกถึงความผิดและพยายามบรรเทาผลร้ายแห่งความผิดนั้น

(๓) ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษยอมรับผิดหรือให้ข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการสอบสวนอันเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา

(๔) ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษกระทำโดยสำคัญผิดหรือผิดหลง แต่การกระทำนั้นไม่เกิดผลเสียหายต่อวิชาชีพ

(๕) เหตุอื่น ๆ ที่คณะกรรมการเห็นว่ามີลักษณะทำนองเดียวกัน

ข้อ ๖๑ คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการตามข้อ ๕๘ ให้ทำเป็นคำสั่งของคณะกรรมการพร้อมด้วยเหตุผลของการวินิจฉัยไว้ และเหตุผลนั้นต้องประกอบด้วยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมายที่อ้างอิง ข้อพิจารณา และข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการด้วย

หมวด ๑๒

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

ข้อ ๖๒ เมื่อคณะกรรมการได้วินิจฉัยชี้ขาดการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพแล้ว ให้เลขาธิการนำคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจัดทำเป็นคำสั่งคณะกรรมการเสนอให้ประธานกรรมการลงนามและแจ้งคำสั่งของคณะกรรมการให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการลงนามในคำสั่ง พร้อมทั้งต้องแจ้งสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบ และแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบ และดำเนินการต่อไป พร้อมทั้งแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษทราบ

ให้เลขาธิการบันทึกคำสั่งของคณะกรรมการในทะเบียนผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการควบคุมใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

ข้อ ๖๓ คำสั่งของคณะกรรมการให้มีผลใช้บังคับนับตั้งแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว ทั้งนี้ การแจ้งนั้น ให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๖๔ ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษเห็นว่า ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากคำสั่งของคณะกรรมการ อาจอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อคณะกรรมการครุสภาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

การอุทธรณ์ให้เป็นไปตามข้อบังคับครุสภาว่าด้วยการอุทธรณ์คำสั่งการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ

หมวด ๑๓

การพักใช้ใบอนุญาต

ข้อ ๖๕ คณะกรรมการอาจริจฉัยพักใช้ใบอนุญาตไว้ก่อน โดยไม่ต้องรอผลการสอบสวน เมื่อผู้ได้รับใบอนุญาตกระทำความผิดใดความผิดหนึ่ง หรือมากกว่าหนึ่งความผิด ดังต่อไปนี้

(๑) มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือเกี่ยวข้องกับค้าประเวณีตามกฎหมายว่าด้วยป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี หรือเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ตามกฎหมายว่าด้วยป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(๒) มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับการกระทำล่วงละเมิดทางเพศต่อนักเรียนหรือนักศึกษา ไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่ หรือกระทำล่วงละเมิดทางเพศกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือบุคคลอื่น

(๓) มีพฤติกรรมอนาจารหรือนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ อันเกิดความเสียหายต่อวิชาชีพอย่างร้ายแรงและเป็นທີ່ประจักษ์ชัดของสังคม

(๔) ถูกฟ้องคดีอาญาความผิดเกี่ยวกับทรัพย์หรือทุจริตต่อหน้าที่และศาลประทับฟ้องแล้ว

(๕) ถูกฟ้องคดีอาญาในลักษณะที่เป็นคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญและศาลประทับฟ้องแล้ว

(๖) ถูกฟ้องคดีอาญาในลักษณะที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนและศาลประทับฟ้องแล้ว

ข้อ ๖๖ กรณีปรากฏว่าผู้ได้รับใบอนุญาตถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษว่าประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพอย่างร้ายแรงตามข้อ ๖๕ และมีการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ส่วนราชการหน่วยงานบังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง

(๒) ส่วนราชการหน่วยงานบังคับบัญชามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง และพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือส่วนราชการหน่วยงานบังคับบัญชาให้ออกจากหน้าที่การปฏิบัติงานและมีการแจ้งข้อกล่าวหาในการดำเนินคดีอาญา

(๓) หน่วยงานบังคับบัญชาที่มีใช้ส่วนราชการให้ออกจากหน้าที่การปฏิบัติงานและมีการแจ้งข้อกล่าวหาในการดำเนินคดีอาญา

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการนำเรื่องกล่าวหาหรือกล่าวโทษว่าประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพเสนอคณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทันที ภายหลังจากแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาวิจฉัยพักใช้ใบอนุญาตไว้ก่อน โดยไม่ต้องรอผลการสอบสวนก็ได้

ข้อ ๖๗ การวิจฉัยพักใช้ใบอนุญาตตามข้อ ๖๖ ให้วิจฉัยพักใช้ใบอนุญาตทุกประเภทตลอดระยะเวลาการสอบสวนการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ โดยระยะเวลาการพักใช้ใบอนุญาตให้เริ่มตั้งแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษได้รับแจ้งคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต เว้นแต่ผู้ถูกกล่าวหาหรือ

ผู้ถูกกล่าวโทษได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวและคณะกรรมการคຸຣຸສາຮາเห็นว่าคำอุทธรณ์ฟังขึ้น และเพิกถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือการสอบสวนการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ และการพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการได้ลวงพ้นหนึ่งปีนับแต่วันพักใช้ใบอนุญาตยังไม่แล้วเสร็จ

ข้อ ๖๘ ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยพักใช้ใบอนุญาตตามข้อ ๖๖ อาจอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการคຸຣຸສາຮາภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

ข้อ ๖๙ เมื่อได้มีการพักใช้ใบอนุญาตตามข้อ ๖๖ ถ้าภายหลังผลการสืบสวนหรือสอบสวนปรากฏว่าผู้ได้รับใบอนุญาตผู้นั้น ไม่มีพฤติกรรมประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ให้คณะกรรมการมีคำสั่งเพิกถอนการพักใช้ใบอนุญาตทันที

หมวด ๑๔

ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

ข้อ ๗๐ กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษและคณะกรรมการเห็นว่าเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพไม่ร้ายแรงเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดตามควรแก่กรณีตามข้อ ๕๘ (๒) - (๓) โดยไม่สอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) กระทบความผิดทางอาญาหรือความผิดทางแพ่งจนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้นั้นกระทำผิด และข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษานั้นได้ความประจักษ์ชัดแล้ว

(๒) ประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพไม่ร้ายแรงหรือกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือหรือให้ถ้อยคำรับสารภาพ และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

(๓) กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง โดยผลของการดำเนินการทางวินัยจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นที่สุด

ข้อ ๗๑ กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษ และคณะกรรมการเห็นว่าเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพอย่างร้ายแรงเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดตามควรแก่กรณีตามข้อ ๕๘ (๔) โดยไม่สอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) กระทบความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้ลงโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๒) กระทบความผิดอาญาจนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำผิด แม้ศาลจะรอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษก็ตาม เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) กระทบความผิดทางแพ่งจนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาว

(๔) กระทบความผิดวินัยอย่างร้ายแรงกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการจนหน่วยงานต้นสังกัดมีคำสั่งปลดออกหรือไล่ออกหรือเลิกจ้าง

(๕) ประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพอย่างร้ายแรงหรือกระทบความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือหรือให้ถ้อยคำรับสารภาพ และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

(๖) กระทบความผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยผลของการดำเนินการทางวินัยจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นที่สุด

ข้อ ๗๒ กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามข้อ ๗๐ และข้อ ๗๑ ให้ประธานกรรมการดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษและสรุปยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ก่อนเสนอคณะกรรมการวินัยชี้ขาด

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ประธานกรรมการอาจมอบหมายให้เลขาธิการดำเนินการแทนก็ได้

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๗๓ กรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน หรือคณะอนุกรรมการสอบสวนแล้ว และได้มีการดำเนินการสืบสวนหรือสอบสวนก่อนวันที่ข้อบังคับคุรุสภาฉบับนี้มีผลใช้บังคับ แต่ยังไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการสืบสวนหรือสอบสวนตามข้อบังคับฉบับเดิมต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ ส่วนการพิจารณาของคณะกรรมการให้ใช้บังคับตามข้อบังคับฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

นฤมล ภิญโญสินวัฒน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธานกรรมการคุรุสภา

คำสั่งคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

ที่ /พ.ศ.

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ

.....

ด้วยนาย/นาง/นางสาว(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ)..... ผู้ประกอบวิชาชีพ
ทางการศึกษา.....(ประเภทวิชาชีพ)..... ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา...(ประเภทใบอนุญาต)... ตำแหน่ง
.....(ระบุชื่อตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ) วิทยฐานะ(ระบุระดับวิทยฐานะ).....
หน่วยงานการศึกษา.....(ระบุชื่อโรงเรียนหรือสถานที่ทำงาน)..... สังกัด.....(ระบุหน่วยงานต้นสังกัด).....
มีกรณีถูกกล่าวหา/ถูกกล่าวโทษว่าประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพในเรื่อง(ระบุเรื่องการกระทำ
ที่ถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษ หากมีหลายเรื่องให้ระบุทุกเรื่อง)

.....

.....

.....

.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับข้อ ๑๘ และข้อ ๑๙ ของข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยการพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณ
ของวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๘ และมติคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ ในการประชุมครั้งที่/..... เมื่อวันที่
เดือน พ.ศ. จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ
เพื่อสอบสวนผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ถูกกล่าวโทษในเรื่องดังกล่าว ประกอบด้วย

๑. (ระบุชื่อ).....	ประธานกรรมการ
(ประเภทใบอนุญาต)	
(ตำแหน่ง/วิทยฐานะ)	
(สถานที่ทำงาน)	
(สังกัด)	
๒. (ระบุชื่อ).....	อนุกรรมการ
(ประเภทใบอนุญาต)	
(ตำแหน่ง/วิทยฐานะ)	
(สถานที่ทำงาน)	
(สังกัด)	
๓. (ระบุชื่อ ตำแหน่ง และสังกัด)	อนุกรรมการและเลขานุการ
๔. (ระบุชื่อ ตำแหน่ง และสังกัด)	ผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี)

/ทั้งนี้ ให้...

ทั้งนี้ ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยการพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า แล้วเสนอรายงานการสอบสวนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

สั่ง ณ วันที่..... เดือน พ.ศ.

ลงชื่อ.....
(.....)

บันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ ตามข้อ ๓๔ และข้อ ๓๖

เรื่อง การสอบสวน(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ)..... ซึ่งถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษว่าประพฤติผิด
จรรยาบรรณของวิชาชีพ

วันที่ เดือน พ.ศ.

ตามคำสั่งคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพที่/..... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวนการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ สั่ง ณ วันที่ เดือน พ.ศ. ได้แจ้งข้อกล่าวหา
หรือข้อกล่าวโทษให้(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ).....ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบ ดังนี้
.....(ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษที่ปรากฏตามเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษ ให้ผู้ถูกกล่าวหา
หรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร).....

ทั้งนี้ คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบแล้วว่า ในการสอบสวน
นี้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมีสิทธิและหน้าที่ตามข้อ ๓๒ ของข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยการพิจารณาการประพฤติผิด
จรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๘ รวมทั้ง มีสิทธิที่จะได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา
หรือข้อกล่าวโทษ และมีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือคำชี้แจงแก่ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ ตลอดจนอ้างพยานหลักฐาน
หรือนำพยานหลักฐานมาสู้แก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษได้ด้วย

ลงนาม

(.....)

ประธานกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

ข้าพเจ้า.....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ).....ได้ทราบข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ
และได้รับบันทึกนี้ไว้ ๑ ฉบับแล้ว เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

ลงชื่อ ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ

(.....)

บันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ
และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือกล่าวโทษ ตามข้อ ๓๗

เรื่อง การสอบสวน.....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ).....ซึ่งถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษว่าประพฤติผิด
จรรยาบรรณของวิชาชีพ

วันที่ เดือน พ.ศ.

ตามคำสั่งคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ ที่/..... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวนการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ สั่ง ณ วันที่ เดือน.....พ.ศ. และมีการแจ้ง
ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษให้(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ).....ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบ
ตามบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษตามข้อ ๓๔ และข้อ ๓๖ ของข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยการพิจารณา
การประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๘ ลงวันที่ เดือน พ.ศ. นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ
เสร็จแล้ว จึงแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ
ให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบ ดังนี้

๑. ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ(ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษซึ่งปรากฏตามพยานหลักฐานว่า
กรณีใดเป็นความผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ตามข้อบังคับฯ ข้อใด).....

๒. สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ(สรุปพยานหลักฐาน
ที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษเท่าที่มีให้ทราบโดยระบุนั้น เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะ
เป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ)

ลงชื่อ ประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ อนุกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ อนุกรรมการและเลขานุการ
(.....)

ลงชื่อ ผู้ช่วยเลขานุการ
(.....)

ข้าพเจ้า(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ)..... ได้ทราบข้อกล่าวหา
หรือข้อกล่าวโทษและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ รวมทั้งได้รับบันทึกนี้ ๑ ฉบับ ไว้แล้ว
เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

ลงชื่อ ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ
(.....)

บันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ

เรื่อง การสอบสวน.....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ).....ซึ่งถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษว่า
ประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ

สอบสวนที่

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้า.....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ)..... อายุ.....ปี สัญชาติ.....
ศาสนา..... อาชีพ..... อยู่บ้านเลขที่..... ตรอก/ซอย..... ถนน.....
แขวง/ตำบล เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์.....

ข้าพเจ้าได้ทราบแล้วว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษในเรื่อง.....
.....(เรื่องที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษ)..... ตามคำสั่งคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ
ที่...../..... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ
ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. และข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำตามความสัตย์จริง ดังต่อไปนี้.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะอนุกรรมการสอบสวนมิได้กระทำการล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญา
หรือกระทำการใดเพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ และข้าพเจ้าได้ฟังบันทึกถ้อยคำที่อ่านให้ฟังหรือได้อ่าน
บันทึกถ้อยคำเองแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการสอบสวน

ลงชื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ
(.....)

ลงชื่อบุคคลซึ่งอยู่ในที่สอบสวน
(.....) ตามข้อ ๒๓ และข้อ ๔๑ (ถ้ามี)

ลงชื่อผู้บันทึกถ้อยคำ
(.....)

/ข้าพเจ้า...

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ)..... ได้ให้ถ้อยคำ
และลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

ลงชื่อประธานอนุกรรมการ
(.....)

ลงชื่ออนุกรรมการ
(.....)

ลงชื่ออนุกรรมการและเลขานุการ
(.....)

บันทึกถ้อยคำพยาน

เรื่อง การสอบสวน(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ)..... ซึ่งถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษว่า
ประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ

สอบสวนที่.....

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้า.....(ระบุชื่อพยานผู้ให้ถ้อยคำ)..... อายุ ปี สัญชาติ..... ศาสนา.....
อาชีพ(ระบุให้ชัดเจนว่าประกอบอาชีพอะไร ที่ใด ถ้าเป็นข้าราชการให้ระบุตำแหน่งและสังกัดด้วย).....
อยู่บ้านเลขที่..... ตรอก/ซอย..... ถนน.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

คณะกรรมการสอบสวน ได้แจ้งให้ข้าพเจ้าได้ทราบว่า ข้าพเจ้าเป็นพยานในเรื่อง.....
.....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ).....ถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษว่าประพฤติผิด
จรรยาบรรณของวิชาชีพตามคำสั่งคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ ที่ /..... เรื่อง แต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบสวนการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ลงวันที่ เดือน พ.ศ.
และได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วยว่า อนุกรรมการสอบสวน มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา
การให้ถ้อยคำอันเป็นที่จต่ออนุกรรมการสอบสวนอาจเป็นความผิดตามกฎหมายอาญา

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำตามความสัตย์จริง ดังต่อไปนี้.....

.....
.....
.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสอบสวนมิได้กระทำการล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญา หรือ
กระทำการใดเพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ และข้าพเจ้าได้ฟังบันทึกถ้อยคำที่อ่านให้ฟังหรือได้อ่านบันทึก
ถ้อยคำเองแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการสอบสวน

ลงชื่อพยาน

(.....)

ลงชื่อผู้บันทึกถ้อยคำ

(.....)

/ข้าพเจ้า...

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า(ระบุชื่อพยานผู้ให้ถ้อยคำ)..... ได้ให้ถ้อยคำ
และลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

ลงชื่อประธานอนุกรรมการ
(.....)

ลงชื่ออนุกรรมการ
(.....)

ลงชื่ออนุกรรมการและเลขานุการ
(.....)

รายงานการสอบสวน

วันที่ เดือน พ.ศ.

เรื่อง การสอบสวน(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ)..... ซึ่งถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษว่า
ประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ

เรียน ประธานกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

ตามที่ได้มีคำสั่งคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ ที่/..... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวนการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ สั่ง ณ วันที่ เดือน พ.ศ. เพื่อสอบสวน
.....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ)..... ซึ่งถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษว่าประพฤ
ติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพในเรื่อง(ระบุเรื่องที่กล่าวหาหรือเรื่องที่กล่าวโทษ).....

ประธานกรรมการมาตรฐานวิชาชีพได้แจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษให้ผู้ถูกกล่าวหา
หรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบ เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. และประธานอนุกรรมการสอบสวน
ได้ทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าว เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.
โดยคณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วย
การพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๘ แล้วรวมระยะเวลาสอบสวน วัน
(ถ้ามีการขอขยายระยะเวลาสอบสวน ให้ระบุไว้ด้วย) จึงขอเสนอรายงานการสอบสวน ดังต่อไปนี้

๑. มูลกรณีเรื่องนี้ปรากฏขึ้น เนื่องจาก.....(มีผู้ร้องเรียนหรือมีผู้รายงานว่าอย่างไร
ในกรณีที่ได้มีการสืบสวนหรือสอบสวนได้ความประการใดให้ระบุไว้ด้วย).....

๒.(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ)..... ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ
ได้ให้ถ้อยคำในเบื้องต้นว่า.....(ให้ถ้อยคำในเบื้องต้นว่าอย่างไร หรือไม่ได้ให้ถ้อยคำในเบื้องต้น
ด้วยเหตุผลอย่างไร)

๓. คณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาหรือ
ข้อกล่าวโทษแล้ว ได้ความว่า(อธิบายว่าได้ความอย่างไร ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวน
ไม่สอบสวนพยานใดตามข้อ ๔๓ หรืองดการสอบสวนพยานหลักฐานใดตามข้อ ๔๔ ให้ระบุพยาน
ที่ไม่สอบสวนหรือพยานหลักฐานที่งดสอบสวนนั้น พร้อมทั้งเหตุผลไว้ด้วย)

๔. คณะอนุกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษให้(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ)..... ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบ ตามบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ ลงวันที่ เดือน พ.ศ. โดย.....(อธิบายวิธีการแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา)

.....

.....

๕. คณะอนุกรรมการสอบสวนได้ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษที่จะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ หรือขอให้ถ้อยคำ หรือขอให้นำสืบแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ แล้ว.....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ).....ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษหรือขอให้ถ้อยคำหรือขอให้นำสืบแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ(รายละเอียดเกี่ยวกับคำชี้แจงข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ หรือการให้ถ้อยคำ หรือการนำสืบแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษว่าอย่างไร และในกรณีที่ไม่ได้ดำเนินการดังกล่าว เนื่องจากเหตุผลอะไร และได้ให้นำสืบแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษโดยอ้างพยานหลักฐานซึ่งคณะอนุกรรมการสอบสวนตามคำขอของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ได้ความโดยสรุปว่าอย่างไร หรือไม่ได้ให้นำสืบแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษด้วยเหตุผลอย่างไร ในกรณีที่คณะอนุกรรมการสอบสวนไม่สอบสวนพยานใด หรืองดการสอบสวนพยานหลักฐานใด ให้ระบุพยานที่ไม่สอบสวน หรือพยานหลักฐานที่งดสอบสวนนั้น พร้อมทั้งเหตุผลไว้ด้วย และในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษให้ถ้อยคำรับสารภาพให้บันทึกเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) ไว้ด้วย).....

.....

.....

๖. คณะอนุกรรมการสอบสวนได้ประชุมพิจารณาลงมติแล้วเห็นว่า(เปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษกับพยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษว่าจะรับฟังพยานหลักฐานใด ได้หรือไม่ เพียงใด โดยอาศัยเหตุผลอย่างไร และผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษได้ประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพอย่างไรหรือไม่ ถ้าผิดเป็นความผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพกรณีใดตามข้อบังคับข้อใด และควรได้รับความผิดสถานใด).....

.....

.....

คณะอนุกรรมการสอบสวน จึงขอเสนอรายงานการสอบสวนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ลงชื่อประธานอนุกรรมการ
(.....)

ลงชื่ออนุกรรมการ
(.....)

ลงชื่ออนุกรรมการและเลขานุการ
(.....)